Voorstel

gemeenteraad

Heerlen,
29 oktober 2024

Onderwerp
Mobiliteitsfonds Heerlen 2024

Vergadering gemeenteraad Heerlen

Vergaderdatum 27 november 2024

Documentnummer 165204

Agendapunt

Inleiding/aanleiding
Op 20 december 2023 heeft de raad de Nota Mobiliteitsnormen 2023 vastgesteld. Door de vaststelling van deze nota werden niet alleen de parkeernormen geactualiseerd (inclusief de uitgebreide differentiatie waardoor de parkeernormen weer gangbaar zijn), maar ook werden de problemen verholpen die steeds vaker optraden bij het hanteren van het vorige parkeernormenbeleid. De crux zit hierbij vervat in de toename aan 'flexibiliteit' in het nieuwe parkeernormenbeleid:

- de vrijstelling voor kleine ontwikkelingen buiten het centrum (onder voorwaarden);
- de invoering van zgn. 'reductiefactoren' die betrekking hebben op de locatie van de gewenste ontwikkeling en/of de inzet van bepaalde (deel)mobiliteitsvormen;
- de mogelijkheid tot afkoop van een deel (max. 50%) van de benodigde c.q. vereiste parkeercapaciteit in de gereguleerde gebieden.

Terwijl de aanvragers van omgevingsvergunningen in veel gevallen geen of nauwelijks impact hebben op twee eerstgenoemde 'flexibiliteitsaspecten', is het aanwenden van de derde 'hulplijn' – d.i. het afkoopmogelijkheid – steeds een heel bewuste keuze. Soms is het door bijvoorbeeld ruimtegebrek een noodzakelijke keuze om minder parkeerplaatsen aan te leggen. Echter, de initiatiefnemer kan er ook bewust voor kiezen om minder parkeerplaatsen aan te leggen. Minder beschikbare parkeerplaatsen leiden aan de voorkant tot een bewustere keuze of de mobiliteitsbehoefte door de (eigen) auto ingevuld dient te worden of dat verplaatsingen met alternatieve vervoerswijzen mogelijk zijn. In deze gevallen dient de initiatiefnemer per niet te realiseren parkeerplaats een bepaalde afkoopsom – de hoogte van deze som is afhankelijk van het deelgebied waar de ontwikkeling gerealiseerd wordt – aan de gemeente te betalen. Het afkoopbedrag is hoger in het centrum (€16.000 per parkeerplaats) dan in de schil (€8.000 per parkeerplaats) en is gelijk voor iedere parkeerplaats ongeacht de functie waartoe het behoort. Ontwikkelingen in het 'overig gebied' komen niet in aanmerking voor een reductie van hun parkeereis en kunnen dus geen bijdrage leveren aan het Mobiliteitsfonds.

Met de oprichting van een Mobiliteitsfonds kunnen de ontvangen afkoopsommen in een afzonderlijk gemeentelijk fonds gestort worden. Dit fonds kan door de gemeente vervolgens gebruikt worden om mobiliteit in brede zin in heel Heerlen te verbeteren, waarbij gesteld kan worden dat de gemeentelijke nadruk ligt op het verbeteren van verkeersveiligheid op de gemeentelijke wegen. Aangezien infrastructurele maatregelen (vaak) kostbaar zijn, kan er vanuit het Mobiliteitsfonds een bijdrage geleverd worden aan de uitvoering van de gewenste maatregelen om de verkeersveiligheidsrisico's in Heerlen te verminderen. Conform het recentelijk door het College vastgestelde 'Verkeersveiligheidsplan Heerlen' is de grootste verkeersveiligheidswinst te behalen op

Postbus 1, 6400 AA Heerlen, t 14 045 / +31 (0)45 560 50 40, gemeente@heerlen.nl, ING 67 28 14 471

een weg met de slechtste risicoscore en dan in het bijzonder op de risicolocaties, de wegen die vanwege de combinatie van risicofactoren de hoogste prioriteit hebben. Het is derhalve niet de bedoeling dat het Mobiliteitsfonds een specifieke bijdrage dient te leveren aan een verbetering van de mobiliteit rondom het project waarvoor er een afkoopsom betaald wordt. Het is daarentegen de verantwoordelijkheid van ontwikkelaar om voor haar huurders en kopers te voorzien in voldoende mobiliteit.

Om te garanderen dat het Mobiliteitsfonds op een correcte manier wordt aangewend, is er een aantal 'spelregels' opgesteld. De voorliggende spelregels hebben betrekking op o.a. het beheer en de liquidatie van het fonds, maar geven ook aan onder welke condities tegoeden uit het fonds aangewend kunnen worden.

Kader
Programma Verkeer en vervoer

Kernthema:
Mobiliteit

Bevoegdheid
Raad

Voorstel
De raad voor te stellen om:

1. In het verlengde van de vaststelling van de Nota Mobiliteitsnormen 2023 een bestemmingsreserve, aan te duiden als 'Mobiliteitsfonds', te vormen.
2. De uitgangspunten c.q. spelregels van het Mobiliteitsfonds vast te stellen.

Argumenten
1.1 Door de oprichting van het Mobiliteitsfonds wordt er nog meer flexibiliteit inzake het parkeervraagstuk geboden, hetgeen maatwerk nog meer in de hand werkt.
De invoering van meer flexibiliteit zal niet alleen leiden tot een verbetering in het afhandelingsproces inzake o.a. tijd, maar het bevordert ook de 'klantvriendelijkheid' van de gemeente door een eenduidig toepassingskader aan te bieden waardoor de aanvrager zelf in staat is om zijn aanvraag te verbeteren.

2.1 De voorliggende spelregels bieden duidelijkheid en een houvast in het beheren en hanteren van het Mobiliteitsfonds.
Door de voorliggende spelregels inzake het Mobiliteitsfonds vast te stellen is het voor iedereen duidelijk hoe o.a. het reeds 'verzamelde' budget aangewend moet worden. Elke onttrekking aan het Mobiliteitsfonds dient bovendien geaccordeerd te worden door het College dat op haar beurt via de reguliere P&C-cyclus steeds verantwoording bij de raad zal afleggen over de toevoegingen aan en de gerealiseerde onttrekkingen uit het Mobiliteitsfonds.

2.2 Het Mobiliteitsfonds wordt gevoed vanuit de keuze van initiatiefnemers die wensen af te wijken van de vastgestelde mobiliteitsnormen.
Als de initiatiefnemer ervoor kiest om af te wijken van de voorgeschreven mobiliteitsnormen (afkopen tot maximaal 50% van de parkeereis), kunnen deze financiële middelen gebruikt worden om mobiliteit in brede zin in heel Heerlen te verbeteren.

2.3 Het Mobiliteitsfonds kan enkel aangewend worden ten behoeve van maatregelen om mobiliteit in brede zin te accommoderen en te verbeteren.
Het budget uit het Mobiliteitsfonds moeten gespendeerd aan initiatieven die een aantoonbare bijdrage leveren aan het verbeteren van de bereikbaarheid, leefbaarheid en verkeersveiligheid van Heerlen, waarbij prioriteit wordt gegeven aan verkeersveiligheid.

2.4 Enkel ruimtelijke ontwikkelingen in gereguleerde gebieden komen in aanmerking om een bijdrage te leveren aan het Mobiliteitsfonds om zodoende hun parkeereis met maximaal 50% te kunnen reduceren.
Voor gebieden waar géén gereguleerd parkeren (lees: gratis parkeren) van kracht is, is géén afkoop van de parkeereis mogelijk. In dergelijke gebieden is in de praktijk nagenoeg geen sturing op het voorkomen van overlast door geparkeerde auto's mogelijk.

Tegenargumenten en risico's
Niet van toepassing

Kosten en dekking
Met het vormen van de bestemmingsreserve Mobiliteitsfonds zijn geen kosten gemoeid. Onttrekkingen en toevoegingen aan deze reserve vinden plaats zoals beschreven in de Verordening Mobiliteitsfonds Heerlen 2024.

Communicatie
Indien de gemeenteraad akkoord gaat met het vormen van een Mobiliteitsfonds en de voorliggende spelregels vaststelt, zal er een persbericht verspreid worden. Op die manier kan er publiciteit over het Mobiliteitsfonds gemaakt worden.

Het raadsbesluit wordt ook gedeeld met de collega's van de betrokken teams (WABO, Financiën,...) zodat de implementatie van het Mobiliteitsfonds voorbereid kan worden.

Evaluatie
Een jaar na de inwerkingtreding zal het Mobiliteitsfonds geëvalueerd worden. Indien nodig zullen de uitgangspunten (deels) bijgesteld c.q. geactualiseerd worden.

Planning, procedure en uitvoering
Bij een positief raadsbesluit zal de betreffende bestemmingsreserve gevormd worden en kan er voortaan ook gecommuniceerd worden over het bestaan en de werking van het Mobiliteitsfonds.

Bijlagen
Bijlage 1 Verordening Mobiliteitsfonds Heerlen 2024

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Heerlen,

de loco-secretaris, de burgemeester,

M. Morina drs. R. Wever

raadsbesluit

De raad der gemeente Heerlen;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 27 november 2024

documentnummer ;

gezien het advies van de raadscommissie ;

besluit:

Aldus besloten tijdens de vergadering van de raad van de gemeente Heerlen van

de griffier, de voorzitter,

drs. T.W. Zwemmer drs. R. Wever